

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 4.2. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam.

II. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912

Csütörtök, június 6.

Barázdák

Debreczen, június 5.

Milyen rémségek következnek már erre a szegény, agyonkínzott nemzetre? Bekövetkezett a június 4-ike is. Ajkótmányunkat botor kezek tiporták a sárba. Az erőszak ült diadalmas orgiát. A nemzet jobbait szorongokkaj távolították el a parlament tanácskozásából. Megszavaztatták az ország anyagi romlását munkáló véderőjavaslatokat. Mi következhetik még ezek után? Milyen rémségeket tartogat még a magyarok Istene a mi számunkra?

A november 18. gyászos szereplője, Tisza István az a kalapács, melylyel a kormány agyon akarja ütni parlamentarizmusunkat. Csak eszköz ő a végzet kezében. És ki tudja előre sorát? Hátha áldás fog fakadni Tisza István munkáján is. Ki tudja? Egyszer már tel kellett valaminek álmaiból rázni ezt az alvó nemzetet. A sors úgy látszik, hogy Tisza Istvánt szemelte ki arra a szerepre, hogy borzasztó cselekedeteire öntudatunkhoz térjünk. Hiszen eddig csak a ludunk. Mélyseges, téboljító álmat.

Erőszakra erőszakot: ez az egyedüli, helyes logika. Gyévaság volna egy hajszálynit is engedni jogainkból. Ha most engedünk, akkor veszve vagyunk. Ha valaha szükség volt öszszefartásra, akkor most van erre szükség. Legyen együtt minden magyar ember és akkor biztos a győzelem.

Ismét róljunk fog beszélni az egész világ. Az ellenzék kiáltványnyal fordul a rémségek miatt az egész művelt világ parlamentjeihez. Meg fogják mindenütt tudni, hogy milyenek a magyar állapotok. A végső elkeseredés, a végső kétségbeesés adja ezt a fegyvert az ellenzék kezébe. Hazaárulók ülnek a magyar parlamentben, az ávalóbbak vagyunk a legutolsó bajkán országánál: ez lesz a művelt Európa véleménye rólunk.

Labanc, muszkavezető, darabont, mungó: mindig voltak közöttünk hazaárulók. Szerencsétlen nemzet vagyunk mi: saját fiaink, önön véreink adnak el Judás aranykért. A lelkiismerettség, az aljas képmutatás orgiákat ülnek minálunk, ahol olyan borzasztóan sok a becstelen. Megérdemelnék, hogy elpusztuljunk — így fakad ki a végső kétségbeesés. De talán megkegyelmez az isten nek a magyar Sodomnak, mert igazakat is talál közöttünk.

PARLAMENTI CSINY.

Tombol az erőszak

Debreczen, június 5.

Históriai fontosságu nap lesz Magyarország történetében a június negyedik. Parlamenti csiny történet ezen a napon Magyarországon. Elszorul a szívünk, nehéz sejtelnék fojtának: amikor arra gondolunk, hogy mit hoz a jövő? Az ország fővárosa jóformán ostromállapotban van. Katonáság, rendőség, csendőség uralkodik a magyar parlamentben. A vérlázító erőszak legkülönbözőbb megnyilvánulásai egymást érik. Tisza István tobzódik a magyar parlamentarizmus romjai felett. És a munkapárt, ez az ország pénzén vásárolt gyűlévész banda tapsol mindezekhez. És éljenzi Tiszát.

Diadalt ült tegnap látszólag az erőszak. De nem fog sokáig tartani a diadalmáncr. Elkövetkezik a keserű kijózanodás napja. A mai rendszer szégyenletes bukása lesz a jövő Magyarország fejlődésének, boldogulásának pecsétje.

Fekete lapra írja a parlament krónikása a tegnapi nap történetét. Emékezetes marlad június negyedikének dátuma, gyászosan emékezetes, mint november tizenhatalcadikáé. Megismélték a házszabályok, a törvényegyszer már megkísérelt leíprását. Tegnapelőtt belemártották a kést a házszabályokba, tegnap megforgatták. Tegnapelőtt kitűzték tárgyalásra azt a javaslatot, amely szerint a Ház dél-előtti is, délután is, talán éjjel is tartson ülést. Tegnap pedig, mielőtt hozzákezdtek volna ehhez az indítványhoz. — az elnöki székben Tisza István ült — egy intés: — és a munkapárt szavazott.

Szavazott, zárt ülést kérő ivekkel, jelentkezésekkel, szónokokkal mit sem törődve. Mennydörgő vihar tombolása közben szavazott a véderőjavaslatról általánosságban, részleteiben és megszavazta végül általánosságban is.

Lehetséges ez? Megtörténhetett ez? Elképedve, elborulva kérdezzük. Ami tegnap történt, az a legsötétebb fantáziát is túlhaladja, az a legfeketébb pesszimizmus jóslatánál is rosszabb. Romokban hever a törvény és a házszabály, romokban az egész parlamentarizmus. Az elnöki abszolutizmus teremt itt szabályokat, törvényeket. Rendőkökkel, fegyverekkel veszi körül magát és ezek erejében bizva, gázol keresztül az ország közvéleményén.

Ez történt tegnap a képviselőházban, így tombolt a törvénytelenség. Meddig fog tombolni? Nem tudjuk. De egy bizonyos: hiába kísérelte ma a többség kábult tapsa a történeteket. Semmit nem értek el az erőszakkal. Láttunk már hasonló tobzódást és láttuk, hogy utána szégyenletes összeomlása következett. Most sem következhet egyéb. Nem válhat törvénygyé, ami ma a képviselőházban történt. Nem lehet jogforrássá az erőszak, nem uralkodhat egy párt vagy egy elnök abszolutizmusa.

A fővárost megrakták csendőrökkel, a katonaság a kaszárnyákban vár: a rossz lelkiismeret félemében rémképeket fest. Nem tudni mi lesz. Akármilyen történik: a felelősség a mai erőszakos csiny rendezőire hárul. Akármilyen történik, ilyen módon, ilyen eszközökkel nem jut hozzá a hadsereg sem az újonckhoz, sem a milliók egy milliómod részéhez.

Aki fegyvert fog, fegyverrel esik el. A kormány idézte fel a tegnapi nap rémségeit, a kormányt fogja tehát elsöpörni a rémségek nyomán támadt általános felháborodás. A bölcs Tisza mindezzel számolt. Számolt azzal is, hogy forradalomba kergeti a nemzetet. De ez nem fontos. A fő az, hogy ez a szegény, kiuzsorázott ország tovább szállítsa a telhetetlen osztrák militarizmus molochjának a pénz- és véráldozatot. A rémségek és iszonyatosságok csatolnak panorámája vonul végig szemünk előtt. Amit még tegnapelőtt tehetetlenségnek gondoltunk, az ma beteljesedett. Amiről á' modni sem mertünk, egyszerre valóra vált. Az ellenzéknek manifestumban kell fordulni az ország népéhez és a művelt vi-

lág parlamentjeihez, hogy tiltakozzanak azon rémségek ellen, amelyek a magyar parlamentben történtek.

Erőszakra csak erőszak lehet a méltó válasz. El kell söpörni most már ezt a minden darabont legénységnél gyalázatosabb kormányt, amely hazaáruló kezekkel tiporta sárba ajkótmányunkat. Még egyszer: erőszakra erőszakot! Nem szabad tétovázni. Most, vagy soha. Ha belényugsunk az önkény uralomnak ezen rémségeibe — elvesztünk. Meg kell védekezni alkotmányunkat. Történelmi időket élünk újra. Jöjjön az, aminek jönni kell. Ha nem más, hát egy új forradalom!

Kapuzárás előtt.

Debreczen, június 5.

Ma-holnap az iskolaesztendő befejeződik és a diákság egy része vakációzik, másik része egy másik iskolába: az életiskolájába lép. Temérdek szülőnek illyentájt óriási gondjai vannak, mert nem tudják, hogy gyermekeiket tovább taníttassák-e, vagy valaminő pályára adják-e.

Régi — és úgy látszik — kipuiztathatatlán rákfenéje a mi társadalmunknak, hogy mindenben a divatnak, a modern szellemnek óhajt hódolni, holott — ellenkezőleg — a maradiság, a korhadt rendszer mellett tör lándzsát.

Amikor a szülő, — eltekintve, hogy van-e, nincs-e kedve ahhoz vagy ehhez — a modern áramlattól elfragadtatva, elhatározza, hogy bármely nehezére is essék, gyermekeit tovább taníttassa; hadd legyen ur, intelligens ember; tartozzék a lateiner osztályhoz; legyen orvos, ügyvéd, mérnök, tanár stb.

Midőn ekként gondolkodik a szülő, akkor egyáltalán nem gondolkodik, ha nem mintegy ellenállhatatlan erőből hajszolva, a divat áramlatában van benne. Nem keresi, nem kutatja, vajjon gyermekének elsősorban van-e a továbbtanulásra kedve, van-e akarat, ereje, energiája, eleven és éles fej-

WILHEIM EDE

légszesz és vízvezetési szerelő
DEBRECZEN

o o

Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat.

fürdő-, closett-, csatornázás-, szivattyu-, világítási berendezéseket és javításokat.

Iroda és műhely: Hatvan-utca 4 sz. Mindennemű javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek. Telefon 1068

fogása, hogy a már említett pályákon valamire vihesse is, ne pedig tucatember maradjon. Azt kell figyelembe venni, hogy a diplomához kötött pályák tulajdonképpen azok, ahol a kinek nincs kiváló képessége, nagy kvalitása, vagy pedig megfelelő projekciója (ami sokat nyom manapság a latban), az bizony elveszett ember ezen «előkező» pályákon.

Másodsorban a szülőnek az anyagiakkal is kell számotnia, vajjon módjában áll-e majd mindvégig támogatni gyermekét, nehogy a félton elakadjon; vagy ha szűken van a szülőknél és több a gyermek, bizony bizony annyira önfeláldozónak nem kell lenni, hogy az egész családtól elvonják a garasokat: ha csak — mint említettük — nagy képességekkel rendelkezik a gyermek s kilátás van arra, hogy tehetsége révén oly pozícióba jut, hogy visszaszolgáltathja szülőinek a reá fordított költségeket; de ha különösebb tehetséget nem mutat a gyermek, akkor nemcsak ő maga szenved meg annak idején, midőn nagy nehezen készen lesz, hanem a szülő, a család is érzékenyen megérzi azt.

Vajamit nem értana már egyszer tanítani a valóban civilizált külföldtől, hol az iparos mesterség, a kereskedés nem annyira lenézett foglalkozási ág, mint különösen nálunk. Tömerdek a fejlettebb műveltségű és jól szituált iparosok száma a külföldön, a kik szegyenkezés nélkül léptek erre a pályára; sőt a tehetségesebb szülők is olyan pályákra adják gyermekeiket. Itt volna az ideje, hogy nálunk is szakítanának azzal az előítélettel, hogy az iparos és kereskedő pályára lenézett pályák. Bezzeg nagy fontosságú van az állami életben a kereskedelemnek és iparnak. Sokkal messzebb állanánk, ha mind nagyobb számmal lennének igazán művelt és képzett iparosaink. Mert szomorú tények azok, hogy Magyarországon tömerdek az idegen ajku kereskedő és iparos, s a lehető legjobban boldogulnak nálunk, hogy innen soha el nem kívánkoznak. Ezek, látván a mi bajvéleményünket ezen pályákról, — mindjobban megvetik itt egzisztenciájukat, a mi diplomás embereink tekintélyes része pedig koplal, állás, foglalkozás nélkül ténfereg. Hány hivatalosági, képviselőházi, terembiztosági állásra pályázott és pályáz ügyvéd, orvos, tanár. És mindennek dacára, a társadalmam nem akar, vagy nem tud eszmélni.

Igen, taníttassuk gyermekeinket általános műveltségre és aztán adjuk iparos, kereskedő pályára. Képzettségével, szaktudásával, intelligenciájával hamarosan le fogja győzni a tudatlant, kontárt és mint ilyen, egyre nagyobb tért hódít és közkedveltségnek örvend.

Dobjuk mér sutba azon elavult tant, hogy gyermekeinknek épen jogász embereknél kell lenniök. E pályán még mindig elegendő maradt, sőt nagyon sokan, úgy hogy egyik a másikat megérzi. De a kereskedelem, az ipar a jövő, főleg most, amikor nagyszámú iparok vannak előkészületben, midőn a magyar ipar érdekében állandóan tesznek valamit; most, midőn az önálló vámterület kérdése napirenden van és életbeléptetése közeledik a megvalósulás felé, égetően nagy szükségünk van kiváló műveltségű, igazi szaktudással rendelkező iparos és kereskedő emberekre; a

teret ne engedjük át külföldieknek. A mi területünkön mi vessük meg szilárd alapját létfenntartásunknak, ne hagyjuk az egyes vidékeket elidegeníteni, ne engedjük, hogy édes nyelvünk rovására itt mindenféle nyelvek hangozzanak és a kényerünket egyék amellett.

Az iparos és kereskedő pályák ma már magasan áll, sokkal magasabban, semhogy lenézhetné valaki. S ha akadnak ilyenek, azok nyilvánvalólag elbizakodott, fennhéjzó, de üres fejű, civilizálatlan emberek, akik mind a mai napig urak akarnak játszani és mint urak akarják végig élni életüket. A szülő legyen tisztában a gyermek lelkiéletével, képességeivel, hajlamaival és kedvével. Hémozza ki a vajót s amihez valóban kedvet érez, arra a pályára serkentse.

Mert azt nem lehet mondani, hogy erőszakolja a szülő gyermekét az iparos pályára, mikor ahhoz semmiféle hajlandósága nincs, azonban szülőnek mulik a nevelés. A serdülő gyermekbe már korán bele lehet oltani az iparos és kereskedő pályára szeretetet, ami h abelöltődik, minden rábeszélés nélkül is önként fog e pályákra kíváncskolni.

MIT hozott a május?

Az ország mezőgazdasági állapota

Debreczen, június 5.

A bőséges esőzések és az utóbbi hetekben enyhébbre fordult, bér még mindig nem elég meleg időjárás hatására az összes termények dúsán, sőt helyenként tulbuján fejlődnek. Áll ez különösen a kalászosokra nézve, a melyeket további csapadékos időjárás esetén a megdőléstől féltenek a gazdák. A laposabb, vízállásosabb helyeken már most is látni megdült vetéseket, melyek főleg azért adnak némi aggodalomra okot, mert több helyen a levélrozsda is fellépett s a mostani időjárás nemcsak a vetések erősebb fejlődésének, hanem a rozsdá terjedésének is kedvez.

Mindezek dacára megállapítható, — hogy a kalászosok az utóbbi két hét alatt ismét javultak, úgy hogy az ország terméskilátásai általában a helyi jellegű lényegesebb károsodások mellett is elég jónak mondhatók. Ezt bizonyítják a négy főkalászos elődőszerinti állását minősítő számadatok, a melyek szerint:

A buza 55 vármegyében jó, 10 vármegyében közepes és jó közepes.

A rozs 36 vármegyében jó, 27 vármegyében közepes és jó közepes.

Az árpa 40 vármegyében jó, 21 vármegyében közepes és jó közepes, 2 vármegyében gyöngye közepes.

A zab 22 vármegyében jó, 58 vármegyében közepes és jó közepes, 3 vármegyében gyenge közepes.

Ezen számadatok szerint tehát ezidőszerint legjobban áll a buza és leggyengébben a zab.

Anarkista a rendőrségen.

Sírtét története, amelyre rövidesen derül világít

Debreczen, június 5.

A minap este a rendőrség inspekción szobájának csöndjét három halk kopogás törte meg.

Mintha az inspekción szoba ajtaját kopogtatta volna meg valaki. — Félve, de gyors egymásutánban: háromszor.

A rendőrkapitány, anélkül, hogy fölpiantott volna ujságjából, határozott hangon szólt:

— Szabad.

Kinyitott az ajtó. Belépett rajta egy réveleg tekintetű, kuszájú haju fiatalember. Egy pillanatra megállt az ajtóban.

A rendőrkapitány fölnézett rá és várta: miben lehet a belépő szolgálatára.

— Nos? — szólt a kapitány és komolyan nézett az ifjura aki balkezébe véve gyűrűt kalapját, két lépést tett előre, megállt az íróasztal előtt és odahajolva a rendőrszékhez, rekedt suttogással emnyit mondott:

— Anarkiát követtem el, kapitány ur, tartóztasson le.

— Szóval ön anarkista, — mondotta a kapitány és kezével intett, az ifjunak, hogy ne hajoljon olyan közel hozzá.

— Igen, igen, anarkista, anarkiát követtem el, tartóztasson le tekintetes kapitány ur — suttogta hadarva újra az ismeretlen és letagadhatatlan bizonytalansággal állt a kapitány előtt.

— A tett propagandájának híve, az az terrorista ön, vagy ideális anarkista?

Adta föl a kérdést a kapitány.

— Nem, én... én nem vagyok terrorista, ideális se vagyok, kérem, de anarkiát követtem el, kapitány ur, tartóztasson le.

— Helyes. Meg lesz. Most azonban nem érek rá, jöjjön vissza, barátom, egy óra múlva.

Az anarkista köszönt és imbolygó léptekkel hagyta el a rendőrséget.

Egy óra múlva ismét három gyors kopogás az inspekción szoba ajtaján. Ismét a fentírt «szabad» és a most már szigorú arcú rendőrkapitány előtt megjelent a terrorista.

— Anarkiát követtem el, kapitány ur, tartóztasson le! — hadarta suttogva a fiatalember és várt.

A rendőrkapitány csöngtetett. A belépő rendőrnek kiadta a parancsot:

— Ez az ur most egyenesen hazafog menni. Ön kövesse őt távolról és vigyázzon, hogy több anarkiát el ne kövessen. Mehetnek.

— Nagyon szépen köszönöm — szólt majdnem sirva az anarkista és még mindig imbolyogva hagyta el a rendőrséget.

Még az éj folyamán jelentette a kiküldött rendőr, hogy az a fiatal ur, egész hazáig elment, az utcaajtóban megállt, úgy tett, mintha gondolkozott volna, majd visszafordult és határozott léptekkel sietett vissza a főtérhez közel fekvő egyik vendéglőbe és amíg ő figyelte, hat spriccert ivott meg, aztán lehajtottá fejét az asztalra és elaludt.

— Parancsolja kapitány ur, hogy felkeltsem?

— Nem. Maga is lefekhet.

Igy írnak Mindszenten.

Mezőfi Vilmos sajtópöre.

Szeged, június 5.

A legutóbbi általános képviselőválasztásnak sok-sok epizódja foglalkoztatta már a szegedi bíróságokat. A választás izgalmaiban fogant meg az a bűntény is, amelyet tegnap tárgyalta a szegedi királyi törvényszék esküdttörvényszéke.

Mezőfi Vilmos, a negyvennyolcas szocialista párt vezére Szegváron lépett föl. Megyeri Antal, az elöntábor főkortese, a választás napján röpiratot szórt szét Szegváron, amely a «szegvári választókerület polgárait» hoz és asszonyait» volt címszóval. Képzhető, hogy mi minden lehetett ebben a kis elméműben. Csak szemelvényül közlünk a vádiratból egy passzust:

Mezőfi hazug bérenc, belpokos, lélekfűfű, rajtatók, keservesen összekuporgatott filiereitekből elősködik, uraskodik, pezsögzik, szóval a ti boldondításotokból él évek óta.

Mezőfi Vilmos a cikk szerzője ellen rágamazás és becsületsértés miatt pört indított, de a bíróság Megyerit nem vonhatta felelősségre, mert ennek és más ügyeinek következményei előt Amerikába vitorlázott. Így aztán a fokozatos felelősség alapján Horváth Antal nyomdász került a vádlottak padjára.

Horváth azonban azzal védekezett, hogy ő, mint nyomdász, ártatlan az ügyben, mire őt a bíróság fölmentette.

Jóírásu leány kiadótisztogatunkba felvételük. Könyvelésben jártas előnyben részesül.

— Fényképeszei cikkekből nagy raktárt Horovitz Zsigmond papíraru üzlete: Piac-utca 12., Csapó utca sarkán.

szállít

WACHA gőzmosó gyára

Simonffy-u. 55. Széchenyi-u. 6. Varga-u. 35. Verbóczy-u. 14. TELEFON 839. — TELEFON 840.

Tükörfényű gallért

gadsággal elgondolják-e magukban a két napi izgalmas tárgyalás egész komplexumát. Beszél a munka mai léleknelküliségéről és erről rávezet a vádlottak lelki állapotára és az általuk elkövetett bűncselekményre.

Aposztrofálja Hegedüs Mihály vádlott ismert műveltségét és azon körülményt, hogy vádlott kocsin járja be a korcsmákat. Rámutat arra, hogy éppen Hajduböszörmény az a város, mely a legtöbb bűnesetet szolgáltatja az igazságszolgáltatásnak. Böszörményben ráérnek az emberek szerezni a bűneseteket és azon fáradozni, hogy a hatóságokat hogyan vezessék félre. Majd pedig vázolja Angyal Sámuel jóságát és nagyrebcsült közszeretét. Részletesen vázolja a rablás részleteit és végül rátér a felmerült bizonyítékok alapján Hegedüs és S. Molnár és Deutsch Pepi bűnösségére.

A védbeszéd.

Dr. Csáthy Dezső, Hegedüs Mihály elsőrendű vádlott védője védence árthatlanságát vitatja és tartalmas beszéde az esküdtekre nagy hatást gyakorolt. Kéri védence felmentését.

Dr. Hegedüs Béla, Sarkos Molnár Márton védője bizonyítani igyekszik, hogy védence a rablásban nem vehetett részt és ezért kéri felmentését.

Deutsch Pepi védője, dr. Kardos Samu hosszu és mélyen járó beszédet mondott. Meggyőző érvekkel bizonyítja, hogy Deutsch Pepit nem lehet vádolni a bűnrészességgel, mert a hosszu bizonyítás során ellene semmi elfogadható bizonyíték nem merült fel. Szubjektív feltevésekre nem lehet elítélni a vádlottat. A vádló ügyész a fizikai törvényszerűséggel igyekezett bizonyítani a maga álláspontját, szólo pedig most a matematikához folyamodik és így bizonyítja, hogy az ügyész által számbeli feltevésekkel is támogatott álláspont nem lehet elfogadható bizonyíték a vádlott ellen. Deutsch Pepi műveltségénél, fajú jellegénél és ebből folyó helyzeténél fogva sem lehetett ennek a nagy gondossággal előkészített büntetlnek bizalmi segítő-társa. Az esküdtek lelkiismeretére apelálva, kéri védence felmentését.

Ejnök ezután a tárgyalás folytatását délután négy órára halasztotta. Ítélet szerda este várható.

Halálos ítéletet kér az ügyész

Kecskemét, június 5.

Egy szerelmes pár állott ma az esküdtbrióság előtt rablógyilkossággal vádolva. Jászszentlászló községi tanynán január 21-én Fekete Józsefné Horváth Katalin magánosan élő asszonyt megfojtva találták a bezárt konyha közepén.

A kiskunmajsai csendőrség rövidesen letartóztatott egy egész sereg gyanúsítottat, köztük Czinkotai Antalnét, André Juliennét is, aki bevallotta, hogy a rablógyilkosságot Nagy-köblös Sándor 28 éves legény sz-

retőjével követte el. Az asszony azt vallja, hogy a gyilkosság fölfedezése előtt három nappal, január 18-án hosszasan rábeszélés után elmentek Fekete Józsefnéhez azzal a szándékkal, hogy a pénzt elrabolják. A legény bement a nyitott konyhajtón és ő künn várakozott. Nagysokára Nagyköblös kijött egy batyuval, amelyet azután az ő (Czinkotai Antalnét) lakására vittek. Távozása előtt megkérdezte a legényt, hogy mit csinált Feketenével, mire azt mondta, hogy megfojtotta. A holttestet látta is a konyhában elterülve. Pénzt nem találtak a meggyilkoltnál, mert az asszony kebelében egy zacskóban volt elrejtve. A legény ellenben az asszony vallomásaival szemben mindent tagad.

A védjött a libit akar bizonyítani, de ez nem sikerült neki, mert a vádlott nő szemébe mondja, hogy leszurással tenyegette őt, ha nem megy vele. A tanuk általában terhelően vallanak. Terhelő az orvosszakértő véleménye is. Az ügyész azt ajánlja, hogy a bíróság ítélje halálra a vádlottat, míg a védő a bizonyítékok elégtelenségére való utalással felmentését kéri.

ORSZÁGOS JEGYZŐ-KONGRESSZUS BUDAPESTEN

Budapest, jun. 5.

Fővárosi tudóstónk jelentése.

Évek hosszu sora óta küzd az ország jegyzői kara helyzetének javításaért. Evtizedek küzdelme, és panasza nem vihatta ki számukra azt a helyet, mely őket joggal megilletné. Az állami alkalmazottak közt ők legelhangyagoltabbak; az ő sorsukon nem könnyit az állam oly mértékben, melyre méltán igényt tarthat az a közigazgatási és szociális szempontból egyaránt nagyfontosságú, túlfeszített és önzetlen munkélkodás, amelyta jegyzői kar az eddigi, valóban silány fizetés dacára kifejtett. — Érthető tehát a keserűség és fájdalom, mely lelkiüket elhőtli, amikor düllőre akarják végre juttatni méltányos és igazságos ügyüket.

Ez az elkeseredés gyűjtötte össze az országos jegyzőkongresszust, a mely a következő határozati javaslatot hozta:

A határozat.

A községi, kör- és segédjegyzőknek országos kongresszusa a legnagyobb elkeseredéssel állapítja meg, hogy az ország jegyzői karának anyagi helyzete immár tovább el nem viselhető. Küldöttségileg járul ennélfogva a min. belügyminiszter és az ország-

gyűlés képviselőházának elnöke elé és ott a képviselőházhoz 1911 évi október 1-én benyújtott — a jegyzők erkölcsi és anyagi helyzetének javítására vonatkozó kérvényének sürgős elintézését újból kérelmez, — vagyis a jegyzők és segédjegyzők a köztisztviselőkre megállapított fizetési osztályba sorozásának olyképpen, hogy mint segédjegyző kezlje a XI. fokozatban és feljusson a VIII. fizetési osztály első fokozatába, míg a községi alkalmazottak az állami és közigazgatási díjnokok javadalmában és 100 korona ötödéves korpótlékben részesíttessenek.

Különösen kívánja a jegyzők és segédjegyzők fizetésének a kérvényben előadott kívánságok szerint való sürgős rendezését, a családi pótlék életbejöttetését, a jegyzők és segédjegyzők nyugdíjügyének külön törvénnyel vajó egységes megoldását, abban az érjlamii és törvényhatósági tisztviselőket szemben a viszonyosság kimondását és végül a segédjegyzők, a nyugdímazott jegyzők és ugy ezek, mint a jegyzők családtagjai részére a vasúti félmenetjegyekedvezmény megadását. A mennyiben pedig a fizetésrendezés az 1913. évi, a nyugdíjügyrendezés pedig az 1914. évi államii költségvetés keretében nem következnek be, a jegyzői kar kényszerítve érezné magát arra, hogy a közjótékonyági, emberbaráti, szociális és politikai, szóval a közéleti tevékenység teréről visszajeljen s ebben a tekintetben az egész jegyzői és segédjegyzői kar szolidaritást vállal. Utasítja az Országos Jegyző-Egyesület elnökségét, hogy az ország jegyzői karát a Községi Közlöny hasábjain tájékoztassa és övendő egyöntetű magatartása tekintetében irányítsa.

HIREK.

A debreceni szintársulat

érdekes darabot adott elő mostanában Nyiregyházán.

A darab címe: «Magyar vér». — Szerzője, mint értesülünk, egy derék, jóra való fodrászmester.

Ismételjük, a darab megérdemelt sikert aratott és binálói elismeréssel említik föl, hogy a szerző mily meglepő hozzáértéssel kezelj témáját, melyet feldolgozott.

Távol áll tőlünk, hogy egy jóra való, tehetséges iparosember ambiciótól duzzadó szinpadii kísérletére és irodalmi szárnyprobájára kicsinyléssel nézzünk le.

Sőt ellenkezőleg, örömjünk van abban, hogy iparosaink között mind nagyobb lendületet vesz az irodalmi

kedv, amelyvel pihenő óráikban munkálkodnak.

De ennek az új darabnak a körülményeiben egy olyan «véletlen» födőzhető fel, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni. A «Magyar vér» és a szerző foglalkozása ugy találkezik össze, mint a legtermészetesebb okozati összefüggés. — Fodrász és magyar vér!

Kérem, ez így egymás mellé rakva csak egyetlen szójátéknak látszik, a megbecsülésre méltó szerző darabjával szemben, amelynek bizonyára semmi köze sincs ahhoz a magyar vérhez, amelyet a szerző ipari kollegái nem a szinpadon, hanem az officinájukban ontanak és nem tölal, hanem kessek.

De imre a külsőségekben a dolognak egy olyan klasszikus morál van, a melyet a véletlen vág a tisztelt dramairók fejéhez: Mindenki arról írjon, amihez ért.

Lám a debreczeni színház ujdonsága az első lépés e morál felé. Ott a cimben legalább tárgy és szakértelem már teljesen födök egymást.

Színházi álom, hogy valamikor a szinműirodalom falanszterében valóban gy fognak készülni a darabok: ki-ki a maga mesterségéről.

A kereskedelmi iskola evzárója.

A Debreczeni Felső Kereskedelmi Iskola ifjusága 1912. évi június hó 8-án evzáró ünnepét tart az iskola tornatermében a következő műsorral: — Hymnus. Eöadja az énekkar. Viszszavárak, Endröföltöl. Szavalja Emernich Endre. La regata Veneziána, Liszt Ferentöl. Zongorán előadják Lipovniczky Róza és Ungváry Margit. Isten, nagy kegyed... Grelltöl. A vizen, Webertöl. Eöadja a noi énekkar. Az ifjusági egyesüetek jelentései. A pályázatok eredménye. Jutalmak kiosztása. Faust, D. A. Gardtöl. Hegedün és zongorán eöadják Balogh László és Balogh Géza. Köitémenyek, Gárdonyitöl. Szavalja Ehrenfeld Flóra. Bercsenyi notája, Albertöl. Eöadja a zenekar. Evzáró beszéd, tartja Fábian Lajos Mör, igazgató. Dára fel, Abtöl. Eöadja az énekkar. Rákóczi-induló. Eöadja a zenekar. Az ünnepéy kezdete pontban 10 órakor délelött.

Negyven éves lelkész. Madarász Imre karcagi református lelkész most ünnepeite lelkészkedésének negyvenéves jubileumát. A tisztántuli kerület tegnapi gyűléséből táviratilag üdvözölte Madarászt, aki ma szintén táviratilag köszönte meg az üdvözlést.

Halász Izidor temetése. Ma délelött örüasi részvét mellett temették el Halász Izidor vendégöltöl a Csapó-utcai gyászházban. A temetésen a vendégöltölök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulata Márkus Jenö elnök és Szatmáry Zoltán titkár vezetése alatt testületileg vetj részt. A gyászszertartás Groh Ferenc kispópostkanonok végezte segédletével. A dalárda szép gyászdalokat adott elő, majd a római katolikus templomba vitték a holttestet, hol engesztölő szentmise áldozatot tartottak, azután pedig kivonult a gyászmenet a temetőbe.

Egy kísérlet elég ahhoz s Ön meggyöződök, hogy **bizalommal** kész férfi-, fiu- és gyermekruha nagyruházában ::
DEBRECZEN, Piac-utca 19. szám, vásárolhatunk (A földi Takarékkal szemben) ahol az összes tavaszi férfi- és gyermekruha ujdonságok már megérkeztek. **A legelőszöb szabott árak** minden darabon láthatók, tehát a tulkövetelés kizárva. — Külön mértékutáni uriszabóság, nagy szövetraktárral. Öltönyök és felöltök, méret után már 500 koronától 10 koronáig rendelhetök. — Kivánatra szabásomat házhoz küldöm. — Helyi és megyei telefon: 10—64.

Betörés. E lap hasábjain kimerítően ismertettük olvasóinkkal, azt a sensációs betörést, melyet — eddig ismeretlen tettesek — az itteni gőzcukorkagyár kárára elkövettek. — Ezen esettel kapcsolatban, a „betöréses lopás elleni biztosítást“, figyelmébe ajánljuk gyárosaink és kereskedőinknek, továbbá mindazon olvasóinknak, kik állandó lakásukat, most a nyári idény alatti üdülésük tartama alatt őrizet és felügyelet nélkül hagyják. Ilyen biztosításokat a **Magyar-Francia Biztosító részvénytársaság (Piac-utca 61. Fischer-ház — Telephon szám 583) a legelőnyösebb feltételek mellett nyújt.**

Firczák püspök lemetése. Firczák Gyulát, a munkácsi egyházmegyének Ghuszonagy éven át volt főpásztorát tegnap temették el Ungvárott impozáns részvétellel. A kultuszminiszterium képviselőjében Néray-Szabó Sándor a katolikus püspök beszentelése — A temetés szertartása a püspöki polotában fölléltott ravatalnál kezdődött, ahol Drohobeczky Gyula körösi gör. katolikus püspök beszentelte a koporsót, melyet aztán gyászmenetben a székesegyházba vittek. A székesegyházban Drohobeczky Gyula püspök, majd Boromissza Tibor dr. szatmári római katolikus püspök mondotta a nagy Liberát négy infulás segédkezősével. A holttestet ezután a székesegyházi sírboltba kísérték és az utolsó beszentelés után örök nyugalomra helyezték. Papp Antal utódlási jogjal kinevezett koadjutornak püspökké való fölszentelése a hónap 16-ikén volt kitűzve. A gyászmenet a szertartást elhalasztották és a koadjutort csak mint helynök vezeti az egyházmegye ügyeit.

A denaturált szesz fogyasztása. Sehol az országban annyi denaturált szeszt nem isznak, mint Máramarosban, hol a gyilkos folyadékot a ruhán és román nép mint élvezeti cikket fogyasztja. A máramarosi nép beteg, ha nem juthat e romboló hatású szeszhez. Most is a m. kir. törvényszék két máramarosi lakost nagyrészt alkohollal okozta elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte. Már a megye is érzi a denaturált szesz népgyilkos hatását és legutóbb tartott közgyűléséből felírta a kormányhoz a korcsmák vásár- és ünneplési zárvatartása tárgyában, hogy legalább e napokon legyen a nép visszatérhető az alkoholfogyasztástól.

A lávból hallás. Párisból jelentik: Lapjelentés szerint a monakói hercegnek a touloni kikötőben levő Hironnelle nevű gajthaján kísérleteznek De Spel mérnök találmányával, amely lehetővé teszi, hogy renkhívül nagy távolságokról is meg lehessen hallani a hangot. Így azt állítják, hogy Toulonban, a Hironnelle fedélzetén is meghallották, amint Algírban a Marsellaiset játszották.

Elszaporodott farkasok. Szatmárról jelentik: A tartolczi határhoz nagyon elszaporodtak a farkasok. — Tegnap egy sereg farkas megtámadott egy sertésfajkát, melyben óriási pusztításokat vittek véghez, két kocát szétjeltétek. A község hajtvadárzatos indít a veszedelmesen elszaporodott ordasok ellen.

Öngyilkos kereskedőség. Kolozsvárról jelentik: Mózes Márton szilágysomlyói születésű 18 éves kereskedő segéd tegnap lakásán mellbe ölte magát. Alapota érveszélyes. Tettenek oka ismeretlen.

Kikakarnak katonák lenni? A m. kir. honvédelmi miniszter a m. kir. honvéd hadapródiskolákban, valamint a közös hadseregbeli hadapródiskolákban az 1912—1913. tanév kezdetén beötendő helyekre vonatkozó pályázatot hirdet. Debreczen sz. kir. városnak a m. kir. honvéd hadapródiskolában egy alapítványi helye van üresedésben, melynek elnyerése céljából a község felszerelt pályázati kérvények 1912. június hó 23-án délután 5 óráig adandók be a városi tanács iktatóhivatalába (Városház, — földszint). A közös hadseregbeli hadapródiskolákban pedig 300 magyar állami alapítványi hely van üresedésben, melyre a pályázni óhajtok figyelmé különösen felhívjuk arra, hogy a pályázati véghatáridő 1912. június 10. A vonatkozó pályázati hirdetmények a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városház, — emelet 19. szám) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Egy halott. A debreczeni anyakönyvi hivatalhoz tegnap egy halálesetet jelentettek be: Popéiás Antal r. kat. 19 éves fiatal ember az egyetlen halott. A házasságok és születések statisztikája annál nagyobb mérvben növekedett.

Kálnai Lipót üzlet felosztása. A kalmával megvásárolt sörkötők, haskötők, gummitalicskákat olcsó árban számítja Viharos Sándor külföldön tanulmányozott keztű- és kötszerész-mester. Debreczen, Piac-u. 16. Alföldi palota épületében, József királyherceg-utcával szemben.

Nyugdíjas ember pénzbeszedőül felvétetik cím a kiadóhivatalban.

BUDAPESTI GABONA TŐZSDE.

(ötven kilogrammonként.)

Budapest, jun. 4.

Buza májusra	11.67
Buza októberre	9.68
Rozs áprilisra	8.83
Rozs októberre	8.90
Tengeri májusra	—
Tengeri júliusra	9.25

Az erőszak uralma.

Botrányok a magyar parlamentben. Rendőrök vezetnek ki a képviselőket. — A rettenetességek folytatódnak.

Budapest, június 5.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

Ma megint megújultak a magyar parlamentben a tegnapi rémségek. — Ismét dühöngött a fékevesztett erőszak. Rendőrök hatoltak be a parlamentbe és karhatalommal távolítottak el 39 képviselőt. A botrányok és jogtalanságok beláthatatlan hosszú sorban sorakoznak egymás mellé. A magyar parlamentben a legvértelmezőbb hatalmi erőszak ül most orgáit. És Lukács, ez a minden elődjénél raffinátabb, galád örmény farizeusi mosolygással dörszöli kezét. — Hogy mi lesz mindezek következménye, azt igazán sejtetni sem lehet. Az egész főváros meg van tömve katonasággal, csendőrséggel, rendőrséggel. A hatalom emberei mindenre készek. Készek vérrel és tömegtelen szenvedés árán is keresztül-hajtani Ausztria felséges akaratát.

A király is tudott a parlamenti csinyről.

Budapest, június 5.

Ez a politika mai legnagyobb szenzációja. Ugy látszik, hogy a tegnapi parlamenti csinyre és a rákövetkezőkre el voltak készülve a legfelsőbb körökben is. Itt egy természetesen és ravasz furianggal végrehatott nagyszabású államcsinyről van szó. A felséget ismét megkörnyékezték gonosz tanácsadói és a kamarilla befolyása a tegnapi és mai rémségekben érvényesült.

Hiábavaló volt tehát az ellenzéknek az a reménye, hogy a király nem fogja szentesíteni a véderőjavaslatokból szóló törvényjavaslatot. Biztos orrából értesülünk, hogy a kormány a király előzetes hozzájárulásával cselekedett.

Nagy hullámokat vert fel a fővárosban ez az értesítés. Az ellenzék hangulatát most már a végletekig elkeserített. Kimondhatatlan és leirhatatlan kombinációkat fűznek a tervszerűen, előre elkészített államcsinynek a legfelsőbb helyen való jóváhagyásához.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 5.

Ma délelőtt fél 11 órakor nyitja meg a Ház ülést gróf Tisza István. Iszonyu zaj és lármá követi szavait. Az ellenzéki padsorok felől minden pillanatban felhangzik:

— Gázság, gyalázat!
— Hazaárulás, törvénytörés, hőhérok, hazaárulók!
Leirhatatlan izgalom vesz erőt mindenkin. Az ellenzék önmagából ki kelve tombol. Rettenő a parlament képe. Tisza sápadtan ül a helyén. Újból iszonyu sipolás, dörömbölés, trombitálás. Ő

Tisza nem tud szóhoz jutni. Elővesz hát egy ivet és jegyez. Ezután kivonul a teremből.

Kisvártatva megjelenik Lukács. Leirhatatlan kavargás támad erre. Az ellenzék reprodukálhatatlan kifejezésekkel támad Lukácsra, aki erre az egész munkapárttal kivonul az ülésteremből.

Memsokára Tisza ismét megjelenik 5 rendőrfelügyelő és 150 rendőr kíséretében, akik a tegnapi mentelmi bizottság elé utasított 39 ellenzéki képviselőt karhatalommal távolítják el a teremből.

Ezután a munkapárt ismét megjelenik és Tisza elfoglalja az elnöki széket. Most már «tisztá» az ellenzék től a magyar parlament, mert gróf Apponyi Albert vezetésével az egész megmaradt ellenzék kivonul a Házból és a mungókat magukra hagyják.

Tovább folytatják

az ülést. Az indítványkönyvet felolvassák, amelybe Barabás Béla és Madách Lipót jegyezték indítványt.

Ezután áttérnek a mentelmi ügyek tárgyalására.

A mentelmi bizottság előadója jelenti,

Justh Gyula 15 napra, Bikádi Antalt, Eitner Zsigmondot, Lováczy Mártont és Polónyi Gézát tíz napra kitiltották a Ház üléseiről,

Ritka alkalom!!

A „VERSENY“ cég megszűnése folytán az összes raktáron levő férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

leszállított olcsó árban adatkak el.

„VERSENY“ férfi-ruha-árúháza

Debreczen, Piac-utca 61. sz. (a Szent-Anna-utcával szemben.)

a többiek pedig a Ház ünnepélyes megkövetésére itéltek. Ezután átérték a

napirendre.

A honvédség fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban egyhangulag elfogadták és a főrendiházhoz teszik át.

Ezután a katonai bünvádi eljárás reformját veszik elő. Székely Ferencz és Németh Károly hozzászólása után a javaslatot általánosságban elfogadják.

Az elnöklést Jankovich alelnök veszi át. Következik a honvéd katonai bünvádi eljárás reformjának a tárgyalása, amelyet általánosságban, és részleteiben több módosítással elfogadják.

Az interpellációkra tért át ezután a Ház, de az interpellálók nincsenek jelen.

A végülani ülés tárgysorára kitűzik a honvédségi bünvádi eljárás reformjáról szóló javaslat harmadszori olvasását és a debreceni és pozsonyi egyetemek felállításának az ügyét, valamint a szerzői jog ügyében Amerikával kötendő szerződés tárgyalását. Ezután az ülés véget ért.

Mit hoz a jövő? Ostromállapot a fővárosban.

Budapest, jun. 5.

A parlament és a parlament előtti térség és az egész város csendőrséggel, katonasággal és rendőrséggel van megtömve.

Készen áll az egész helyőrségi felkészültség arra, hogy az esetleges zendülést vérbe fojtsák.

Rettentő volt a hatása annak a hírek, hogy a király tudott a Tisza István által elkövetett parlamenti csínyről.

A «Független Magyarország» mai száma vezető helyen közölte le a király esküjének szövegét, minden kommentár nélkül. Annál több kommentárral látta el az olvasók tömege. Fossz sejtelen árnyéka ül az egész magyar fővárosban. Minden olyan, mintha egy bekövetkező, nagy viharra várná.

Csaknem szétpattan az idegek a várakozástól.

Uj forradalom előtt?

Budapest, június 5.

Forradalmi rémhírek kovályognak a levegőben.

A tegnapi és mai események lázba hozták a fővárost. A munkás szakszervezeteket ülésre hívták össze és a vezetőket kényszeríteni akarják az általános sztrájk proklamálására és forradalmi felhívások plakátrozására.

Budapest fő utvonalaival katonaság és csendőrség szállotta meg. Estére tüntetéseket és összeütközéseket várnak.

A budapesti szociálista párt központi vezetősége ülést tart, amelynek határozata valószínűleg az lesz, hogy rövidesen proklamálják a forradalmi sztrájkot.

A nemzetközi automobil- verseny részvevői Debrecenben.

Debrecen, jun. 6.

Ma délután 3 órakor érkeztek Debrecenbe a nemzetközi automobilverseny résztvevői. A honvédelmi miniszter kiküldöttei, Tamássy Árpád tábormegvezető és Zuna Venő huszárszázados mér városunkban tartózkodnak.

Legelőször a magyar automobilklub képviselői: Zichy Béla gróf és báró Busch Károly százados érkeztek Debrecenbe, akik kerülő uton át irányítják a versenyzőket.

A magyar automobilklub nemzetközi kiskocsiversenyében az indulás sorrendjében a következők vesznek részt:

1. Gaál József (MARTA) magyar.
2. Kurtz Konstantin (MARTA) magyar.
3. Katzer Ödön (MARTA) magyar.
4. Héger E. Jenő v. Vögel Gyula (Puch) osztrák.
5. Huszár Elemér (Puch) osztrák.
6. Pajugyay Antal (Puch) osztrák.
7. Kobel Kornél (Puch) osztrák.
8. Verjia Jakab (Puch) osztrák.
9. Hacher Frigyes (Puch) osztrák.
10. Vértés Vilmos István (Renault) francia.
11. Lahner György (Opej) német.
12. Born Frigyes báró (Opej) német.
13. Csekme Károly (FIAT) osztrák.
14. Fekete Jenő (FIAT) olasz.
15. Steiner (Brenabor) német.
16. Köhler (Brenabor) német.
17. Deberitz (Brenabor) német.
18. Gräber Ernő (Berliet) francia.
19. Bárdi József (Bárdi-Berliet) magyar.
20. Adorján János (NAC) német.
21. Bild Erich (MAF) német.
22. Szabó S. Károly (Mathis) német.

23. Szabó Ferencz (Csonka) magyar. A verseny eredményeit a versenyzői bíróság van hivatalosan eldönteni, mely Andrássy Sándor, a klub elnöke elnöksége alatt a következőképpen alakult meg: gróf Zichy Béla Rezső helyettes elnök, dr. Belmár Di. vadár, Haftenberger Samu és dr. Kovács Elemér tagok.

A versenybe résztvevő minden kocsis zászlóval van ellátva; a következő zászlók és jelvények tognak szerepelni: főintézőségi tagok arany sárga karszalag ezüst szegélyzettel, kocsis arany sárga zászló fehér szegélyzettel, sportbizottság tagok vörös karszalag arany szegélyzettel, kocsis vörös zászló sárga szegélyzettel; döntőbírói tagok: fehér karszalag arany szegélyzettel, kocsis fehér zászló sárga szegélyzettel. A versenyzők kocsijain nem lehet ismétlődő zászló van, míg a menet résztvevő mindazon kocsik, amelyekben klubtag foglal helyet, azonkívül a klubzászlóval vannak ékesítve. A klubzászló sárga alapon két keret mutat, közepén fehér alapon a szent koronával és a KMAC klub kezdőbetűkkel. A klubzászlócska jellegzetes trapézalakú.

Előkészületek

A rendőrség a legerélyesebben intézkedett, hogy a verseny alkalmából szerencsétlenségek ne történjenek.

Már egy órákor az egész utvonalon rendőrszolgálatot állítottak fel a közöt-

tük pedig lovasrendőrök cirkálnak. — Kivezényelték a tüzoltóságot is, akik a veszélyesebb uthajlásokat állították el és vörös zászlókkal intették óvatosságra az érkező negyven autóbilit.

Azokban az iskolákban, melyek a bevonulás utvonalaiba esnek, előadásokat nem tartottak, nehogy a kis nebulók az elgázolás veszélyének legyenek kitéve.

Azokon az utvonalonokon, melyeken az autóbilitok elvonultak, a pogármester lelkévé a folytatás zászlócskát állították fel, a Vilmos-huszár laktányja előtt pedig izléses kiállítású diadalkaput állítottak fel.

A fogadtatás

Már négy órákor óriási nép töltött a Vilmos-huszárkaszárnya elé. A város gyönyörű diadalkaput állítottak fel, melyen nemzeti színű, a város és az automobilklub színeit viselő zászlók lengtek.

Két oldalán óriási közönség, tarka tavaszi toaletiben, elegáns hölgyek állottak.

Az első automobil fél kettő után tíz perccel érkezett meg. Harsány éljenzessel, zsebkendő lobogtatással, s lelkes integetésekkel fogadták az első idegent, aki egyenesen a bírói páholy előtt állott meg és jelentkezett. Ezután jöttek a többi pompás kivitelű autóbilitok, amelyekkel egyenként lelkes éljenzessel fogadták a közönség. Félgyógy óráig tizenegy autóbilit érkezett be.

Ezután jöttek a többiek, számszerint vagy negyvenen, akik egyenesen a honvéd huszár laktányánál lévő telefon állomásra vonultak és ott helyezték el autóbilitjukat.

A versenyzők ezután a Bika szállodába vonultak ebédelni.

URNAPJA

A debreceni katolikusok ünnepe.

Debrecen, jun. 5.

A katolikus egyház holnap üli Urnapját, egyik legszebb ünnepét, a mely az oltári szentség szerzésének emlékére van szentelve.

Réggel a katolikus templomban Gróh Ferencz nagymisét és prédikációt tart, mely után körmenet indul a Bathgány- és Szent Anna utcán levő négy lombsátorhoz.

A menet elé fehérruhás leányok rózsát hintenek s kivonul a katonaság is, mely dísztüzeket ad.

ÖNGYILKOS földmives.

Debrecen, jun. 5.

Molnár Imre debreceni harmincegy éves földmives tegnap éjjel forgópisztolylyal a szájába lőtt és azonnap meghalt.

Részegen tért haza lakására és tetét is részeg állapotban követte el.

Molnár Imre az utóbbi időben nagyon az ivásnak adta magát s igen sok kellemetlensége akadt, amelyek elől a halálban keresett menekedek.

Strájk az első debreceni dobozgyárban.

Debrecen, június 5.

A debreceni első dobozgyár munkásnői ma reggel sztrájkba léptek.

A sztrájknak az oka az, hogy a gyár művezetője a sztrájkolók állítása szerint durván bánik az alkalmazottakkal és csekély szabadságukban korlátozza őket.

A fejletlen, gyenge munkás ényektől testi erejüket meghaladó munkát követel. Megakadályozta továbbá azt, hogy a munkásnők helyzetük javítása érdekében szervezkezdjenek.

A dobozgyár munkásnői ezért ma reggel sztrájkba állottak. Az első békéltető bizottsági ülést ma délután 6 órákor tartják meg.

TÁVIRATOK.

Olasz-török háború.

Konstantinápoly, jun. 5. Az Epirosz nevű görög hajó tegnap este több mint ötszáz kiutasított olaszsal a földéjzeten elindult.

Róma, június 5. A Stefani-ügynek ség megcáfolja azon jelentést, mint ha Olaszország Anglia beavatkozására lemondott volna Mitiléné és Lemnosz szigetek megszállásáról.

A franciák Marokkóban.

Páris, június 5.

A Havas-ügynek ség jelenté Fezből: A legutóbbi jelentések szerint az éllenség teljesen szét van szórva. Veszteségük 600 halottat tesz ki.

A londoni sztrájk.

London, jun. 5.

A londoni ikkötői hatóság iródtát munkát kereső emberek százai szállották meg. A munka csak a kirakásra és a szállítványok elvitelére szorítkozik. A sztrájkvezetők ma délben a belügyminiszteriumban tanácskoztak a kormány képviselőivel.

A nemzetközi jogi konferencia.

Páris, június 5.

A nemzetközi jogi konferencia tegnap tartotta utolsó érdemleges ülést. A tanácskozást az ipari problémák tárgyalása fejezte be, amelyet Nemere Béla (dr. Budapesti) adott elő. — Foglalkozott mindazon ipari kérdésekkel, amelyek nemzetközi szabályozást igényelnek, vagy már szabályozást nyertek és azt indítványozta, hogy a végrehajtóbizottság tüsse ki e témát, a mely ma került elő izben a konferencia elé, minden további konferencia napirendjére. A tapssal fogadott előadás után Clunet elnök mondott köszönetet az előadónak alapos munkájáért; ugyanily értelemben szólalt fel Ernest Lafont Olaszország hivatalos képviselője. Marquis Corzi hangsúlyozta, hogy nemcsak az indítványt, hanem az előadás egész gondolatmenetét is magáévá teszi és a végrehajtó bizottságon támogatni fogja.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY GYULA.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépitőszere
a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépitő és finomító**. A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás mely valóban **meglepő, gyors és biztos**. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Rár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szep-lők, májfoltok és mindennemű kiütések**. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjá az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Után-zatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!
Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.
Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben Balsás Odón, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna dróg., Mihálovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szaboszlón Barbóc Zsigmond H-Böszörmenyben Ercsey Gábor gyógyszerárban.

Egy okos fej

elsajátítja azon vi mányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt meg ajandékozta.

Dr. Oetker sütőpora á 2 f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé ds könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingye.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Előpatak

gyógyfürdő

nagymennyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természetes szénsavas (neuheimi) fürdők.

kiváló jó eredménnyel használható a **gyomor-, vese-, h'ya- és a m éh hurutos bántalmalnál, máj- és lépbajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek**. A nagy hírű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (neuheimi) fürdők, vízgyógyintézeti kezelés, masszázás, svéd torna diätikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel**.

Fürdőidény **május 15-től szeptember 15-ig**.

Vasúti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15 től június 15 ig és augusztus 20 től szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő kellemes ital**, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Thurzófüred

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölnicz-bánya, 572 m. Posta és táviráda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely Vizgyógyintézet, vlskurák, inhalációk, diétás kurák, szabad-, nap- és tófürdők, vilanyozás és massage.

Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, nyagcsere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás.

Kittűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30 százalék árengemény.

Szobák egész időnyre olcsó átalányárban bérelhetők.

Állandó fürdőorvos: **Dr. Vladár József**
Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Máthéi János

vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata

Modern üzlet Egyháztér 5. sz.

alatt (Nagytemplommal szemben), ahol mint szezon czikk: elegáns háztartási jégszekrények, különféle nagyság és kivitelben, egy és két ajtóval, I-ső rendű gyártmány, nagy választékban, jutányos áron jótállás mellett beszerezhetők. Javítások díjtalanul eszközöltetnek. Ugyanott diszes és czélszerű mosogató asztalok, szoba clostettek, gyengéledők részére alegegyszerűbből a legdiszesebbig.

Ezenkívül állandó nagy raktár öntött vas, zománcozott, horgonyozott lemez „Neptum“ kályhák és gázfürdőkádákban. Fürdőszobai pipere czikkekből. Mosdók, clostettekben, valamint mindenféle bádgarukban.

Minden nagyhangú hirdetésnél jobban beszél a személyes meggyőződés. Kérem az érdeklődőket üzletem megtekintésére.

Műhely és iroda: Darabos-utca 54. sz. — Telefon: 321.

Miért

Ne fogadjunk el

Má-à-ást!!!

csak Óriás

F E D Á R

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegnás tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést

kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy **30 fillér**-ért

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériatik.

Apró hirdetések előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy újkör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

BUTOROK, szőnyegek legolcsóbban beszerezhetők Weisz Gyulánál Széchenyi-u. 19. Telefon 918. butorok részletre is kaphatók

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papíráru üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

BUTOROKAT konyhaberendezése két raktáron tart Balint József asztalos (Csapó) Berek-utca.

OLCSÓ és jó órák, eszközök legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközöltenek.

OLLA és mindennemű gummi különlegességek óriási választékban Schön Sándornál, Piac-utca 14. Csapó-utca sarkon, a Bikaszalodával szemben.

RÉZGÁLIC legelsőrendű aussig métermázsánként 68 kor. 50 fillért kapható Cim Homok Szőlősgazdák Országos Egyesülete Szeged, Tisza L. 00-körút 69. sz.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérrel kapható Biro Pálnak miklóscsi országút mellett eső kertgazdaságban.

Porol Fest Tisztít

SZÖVET ÉS CSIPKEFÜGGÖNYÖKET, STÓROKAT, DIVÁNYVÉDŐKET

ÁGY- ÉS ASZTALTERITŐKET stb.

Ágytollat fertőtleníve tisztít
HRABÉCZY E. D. Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő r.-társaság.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszer a

■ HOLLANDI ■ GYOMORCSGÖPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
 gyógyszer-tárában
 Debreczen.

A Debreczeni

butorkészítő asztalosok áru-sarnok szövetkezete

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
 Telfon 129. Telefon 129.

Hunyadi-utca 17—19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét dusan felszerelt áru-sarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpító-sainak termékei a legmértékeltőbb szabóit árban áll a nagyérdemű közönség (rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Megtekintés minden vételkényszer nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

**∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik
 bank és váltóüzlete
 Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
 TELEFON 416. szám. az összes
 bankügyletekkel**

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

NESTLÉ

az egészséges gyermeklisztje

és a beteg gyermek a gyomorbetegségek régóta bevált táplálékja

Megv a hányástól, hasmenéstől, bélhurttól és elhárítja ezeket

A legjobb alpesi tejet tartalmazza

Ára 1 kor. 80 fill., minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva!

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, víz-hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

CSUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIÁS, IZZADMÁNYOK S NŐI BETEGSÉGEK ELLEN.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszap-mór és szénsavas-fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasérnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, táv-írda, interurban telefon.

Curtaxa és zenedij nincs.

Frospektust küld az

IGAZGATÓSÁG.